

NOVA DOBA

Stane mesečno 7 Din, letno 84 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka 1 Din.

Izhaja
v torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva 1, pritličje, desno. Tel. 65
Upravišтво: Strossmayerjeva 1, pritličje, levo. Tel. 65
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Iz življenja naših zaslužjenih bratov na Koroškem.

(Dalje.)

Heimatsdienst, ki je poznal važnost duhovščine in učiteljstva kot skoro edine inteligence med koroškimi Slovenci in jo sovražil radi njegovega vedenja za časa plebiscita, se je zagnal vanjo z vso silo.

Pod pritiskom Heimatsdiensta je začel škofijski ordinarijat v Celovcu sistematično preganjati slovensko duhovščino. To preganjanje s službene strani je izpopolnjeval Heimatsdienst na svojo roko, »na privatno iniciativo« svojih poverjenikov. Vsakodnevne šikane, pretnje in sumničenja so večini slovenske duhovščine onemogočila obstanek. Rezultat tega preganjanja je bil sledeč: 32 naših duhovnikov ne zna niti petorica slovenih iz svojih mest, a edina njihova krivda je bila, da so Slovenci in da tega v odločilnem času niso zatajili. Tridesetorica drugih naših duhovnikov je bila po evakuaciji cone A premeščena v druge kraje. Od teh je bil pozneje en del penzioniran, drugi pa je prešel na ozemlje kraljevine SHS, ker ni mogel zdržati pretenj in šikan. Na vsa mesta, ki so ostala po odhodu naših duhovnikov izpraznjena, so postavile cerkvene oblasti pod pritiskom Heimatsdiensta Nemce, od katerih večina niti ne zna slovensko. Neka zaupna okrožnica Heimatsdiensta z dne 31. decembra l. 1920. priznava, da od teh v slovenskih krajih postavljenih duhovnikov ne zna niti polovica slovenskega jezika. Pa kljub temu so dobili oni ta mesta, medtem ko so bile prošnje slovenskih duhovnikov za nameščenje v izpraznjenih slovenskih župnjah redno odbite.

Iz tega se jasno vidi cilj avstrijskih oblasti, da uporabijo versko upravo kot orodje za germanizacijo. Kolikvega pomena je to odstranjevanje slovenske in nameščevanje nemške duhovščine, lahko popolnoma razumemo, ako pomislimo, kako ogrožen upliv ima katoliška duhovščina na svoje vernike.

Slično kakor z duhovščino se je postopalo tudi z učitelji, drugim naj-

važnejšim faktorjem v narodnem življenju slovenske manjšine. Po končanem plebiscitu so avstrijske oblasti odpustile 57 naših učiteljev in učiteljic iz državne službe, četudi so vsi rojeni na Koroškem in tja pristojni. Večina teh učiteljev je, prisiljena vsled groženj ali vsled potrebe zaslužka, zapustila Koroško in prešla na ozemlje kraljevine SHS.

Toda akcija Heimatsdiensta v svrhu »likvidacije« vsega, kar je slovenskega, še ni s tem prenehala. Ko je bila razglašena inteligenca, edina, ki je znala in mogla osnavljati in voditi društva, je bilo treba tudi tehnično onemogočiti društveno delo slovenskega življa. Deloma z grožnjami, deloma pa preko avtoritete oblasti je Heimatsdienst uspel zastrašiti ali prisiliti vse gostilničarje ali lastnike poslopij, ki so pripravna za zborovanja, da ne smejo dati svojih prostorov našim društvom na razpolago za sestanke. V celi Koroški bi se težko našel katerikoli gostilničar, ki bi si upal posoditi svoj lokal za slovensko zborovanje, ker ve že vnaprej, da bo njegova gostilna ali že med sestankom napadena in poškodovana ali pa pozneje od Nemcev bojkotirana in od oblasti preganjana.

Da pokažemo pod kakšnimi pogoji se razvijajo slovenska društva, navajamo samo eno mnogoštevilnih okrožnic Heimatsdiensta.

KÄRNTNER HEIMATDIENST,
KLAGENFURT. Zahl.
AN ALLE G. H. R. VERTRAUENS-
LEUTE.

Nach vorliegenden Berichten planen die Jugoslawen insbesondere südl. der Drau die Errichtung einer Propagandaorganisation und haben am 2. d. M. in Weizelsdorf (St. Johann) und in St. Mihael bei Bleiburg geschlossene Versammlungen abgehalten, bei denen angeblich jugosl. Staatsbürger anwesend waren. Geschlossene § 2 Versammlungen für österreichische Staatsbürger lassen sich nach den bestehenden Gesetzen nicht verhindern.

wohl aber wurde über Ersuchen des Kärntner Heimatdienstes die Gendarmerie allerorts angewiesen, auf derartige Versammlungen schärfstes Augenmerk zu richten und in jede dieser Versammlungen einzudringen und die Identität aller Anwesenden zu konstatieren und im Falle der Anwesenheit von Nichtkärntnern oder im Falle der Vorsitzende und die Einberufer nicht alle Anwesenden namentlich kennt, die Versammlung sofort aufzulösen. Um diese Massnahme wirkungsvoll zu gestalten ist die Mithilfe aller Vertrauensmänner unbedingt notwendig; be-

sonders an Sonn- und Feiertagen ist auf die jugosl. gesinnte Bevölkerung besonders acht zu geben und sind beabsichtigte oder stattfindende Versammlungen schleunigst dem zuständigen Gend. Posten zu melden, welcher zum sofortigen Einschreiten verpflichtet ist.

Klagenfurt, am 7. Januar 1921.

Für den:

(Pečat: Kärntner Heimatdienst
Klagenfurt.)

Steinacher m. p.

(Dalje prih.)

Za povzdigo tujskega prometa.

Tujski promet, ki se od leta do leta razvija intenzivneje in ki postaja vedno važnejši činitelj v našem narodnem gospodarstvu, zahteva tudi vedno večje pažnje in ustvarjanja pogojev, ki ga morejo pospeševati. V pošte ne prihajajo le zdravilišča s svojimi urejenimi obrati, marveč tudi letovišča in turistovske postojanke, s katerimi razpolagajo naši lepi kraji v tako obilni meri.

Dasiravno se prebivalstvo samo bolj in bolj zaveda koristi, ki mu jih donaja obisk tujcev in turistov, je vendarle v marsikaterem oziru še pogoje in vzgoje, da se v njem poglobi smisel za važnost tujskega in turistovskega prometa.

Da pripomore k dosegu tega cilja, je g. veliki župan mariborske oblasti izdal okrožnico, s katero je pristojnim potom povabil vse gostilničarske zadruge, naj priporočajo svojim članom, da skrbijo za dobro postrežbo, za red in za snažnost v svojih obratih, nadalje naj se v krajih, ki imajo naravne predpogoje za povzdigo tujskega, odnosno turistovskega prometa, ustanove opleševanja društva, ki bodo s smiselnim delovanjem gotovo pritegnila ali povečala dotok letoviščarjev in turistov. Kmetskemu prebivalstvu se nadalje priporoča, naj čuva in pazi na markacije in kažipotne tabele, ki služijo potnikom za orientacijo v nepoznanem svetu.

Hkrati je treba zlasti šolsko mladino opozarjati in navajati k temu, da

opusti metanje kamenja na avtomobile ter se napram tujcem in turistom vede vljudno in jim gre prijazno na roko.

Končno se vabijo v okrožnici g. velikega župana vsi v pošte prihajajoči činitelji, naj mu v najkrajšem času dološijo seznam vseh krajev, ki jih je mogoče smatrati za letovišča, kakor tudi onih, ki bi po svojih naravnih pogojih nudili možnost za razvoj turistovskega odnosno tujskega prometa.

Brezdvomno bo ta pobuda g. velikega župana, ako se bo med našim prebivalstvom primerno uvaževala, mnogo pripomogla k povzdigi našega tujskega in turistovskega prometa. Prebivalstvo pa naj bi te dobrohotne nasvete sprejelo z razumevanjem in potrebnim uvidevanjem. Saj je le v njegovi lastni koristi, ako se glas o lepoti naših krajev hkratu v dober glas o postrežljivosti in snagi našega prebivalstva zanese med sloje, ki iščejo oddiha in okrepčila v lepi, mirni naravi in v svežem podeželskem zraku.

ZAGREBSKA BORZA.

v ponedeljek, dne 20. julija.

Dunaj: 7.96—8.08.

Milan: 2.085—2.115.

London: 276.——279.—.

New-York: 56.45—57.25.

Pariz: 2.635—2.635.

Praga: 1.6780—1.7020.

Curich: 11.03—11.13.

Maksim Gorkij:

Prijatelja iz mladih let.

Zareče julijsko solnce je pripekalo nad vasjo in razlivalo svoje bleščeče žarke po starih kočah. Zlasti je odsevala solnčna svetloba od strehe vaškega starešine, ki je dal pokriti kočjo z novimi gladkimi deščicami ter jih rumeno poharval.

V nedeljo je bilo in vse vaško občinstvo se je zbralo na gosto s travo porašeni in umazani cesti. Pred kočjo vaškega starešine je stala velika gruča mož in žen. Nekateri so sedeli na klopi pred kočjo, drugi so se zlekneli po travi, vmes pa so skakali otroci, katere so odrasli zmerjali ali tolkli.

Pozornost vseh je vzbujal visok mož, z dolgimi brki. Po zgubančenem obrazu, zagorelem in poraščenem z gosto, sivo, bodljikasto brado, bi mu prisodil kakih petdeset let. Buljil je v tla, nozdrvi njegovega velikega koščenega nosu so se tresle. Ko je dvignil glavo ter hipoma pogledal v okna kočje, si opazil velike, žalostne, mrke oči — globoko so ležale v jamicah in goste obrvi so senčile srčka. Obleden je bil v rujavo kuto samostanskega novica, ki mu je segala do kolen in bila pre-

vezana z belo vrvico. Na hrbtu je nosil naramnik, v desnici dolgo palico z železnim glavičkom, levico je držal pod kuto. Navzoči so ga opazovali nezaupno, zasmehljivo, zaničljivo in z nepritajenim veseljem, češ, da se jim je posrečilo vjeti volka, predno je povzročil njihovi čredi škodo. Mož je prišel namreč skozi vas k oknu vaškega starešine, da bi zaprosil za požirek pijače. Starešina mu je ponudil kvasa (pivu podobne pijače) in se začel z njim razgovarjati. Popotnik je malo govoril, končno je zahteval starešina potni list; a neznavec ni imel nobene listine. Zadržali so ga in sklenili, da ga izroče okrožni oblasti. Čuvaj, kateremu je dal starešina potrebna navodila, naj bi ga spremlil do tja.

Na izhodnih stopnicah kočje se je prikazal mož, pomežikajoč z lisičjim obrazom in sivo klinasto brado. Oprezno je stopical po stopnicah in njegov okrogli trebušček se je gugal pod rdečo, platneno srajco, za njim pa je korakal vaški čuvaj.

»Ali si razumel, Jefim?« je vprašal starešina čuvaja.

»Kaj treba toliko razumeti? Vse sem razumel! Jaz, vaški čuvaj imam ukaz privedi tega človeka pred dežel-

ni svet in s tem konec!« je odvrnil čuvaj s povdarkom in smešno važnostjo ter pomižikoval gledalcem.

»In listina?« »Listino imam spravljeno za pasom!«

»Torej!« ga je bodril starešina in se praskal za vratom.

»Z božjo pomočjo naprej!«

»Pojdiva, očka, ali bova šla?« je ogovoril čuvaj smehljaje jetnika.

»Vsaj voz bi mi lahko dali!«, je odvrnil zamolklo jetnik čuvaju.

Starešina je zarežal: »Voz? Pogledaj ga! Potepuhov kolovratni polno po poljih in vaseh... Za vse bi zmanjkalo celo konj. Potrudaj se le peš! Pojdi!«

»Pojdiva, očka!« ga je navduševal čuvaj. »Ali meni, da imava dašč, z božjo pomočjo samo dvajset kilometrov. Toliko jih še celo ni. Midva jih kmalu prehodiva, pozneje se tako lahko spočiješ... v številki 'Varno', je razlagal čuvaj in še dodal:

»Če je človek utrujen, se spočije tudi v ječi in v številki 'Varno' je hladno, po vročem dnevu je tam zelo prijetno!«

»Torej ljubi možiček! Zdravstvuj te Vasilij Gavrilovič! Naprej!«

»Z Bogom Jefim! Pazi nanj! Bo-

di previden!« je zaklical neki mladenič iz množice.

»Saj nisem otrok«, ga je zavrnil čuvaj.

Korakajoč ob kočah, da bi ostala v senci, sta odšla. Mož v kuti je šel naprej z leno, a hitro hojo človeka, ki je vaju potovanja, čuvaj mu je sledil z debelo gorjačo v roki.

Jefim je bil kmetič majhne postave, širokega, dobrasrčnega obraza, obrobljenega s kosmato, belkasto brado, ki je poganjala pod svetlimi sivimi očmi. Neprenehoma se je smejal, kazal močne rumene zobe in gubančil nos, kakor bi hotel kihniti. Obleden je bil v dolgo suknjo, koje škrice je imel zataknjene za pasom, da bi ga pri hoji ne ovirali, pokrit je bil s temnozeleno kučmo brez senčnika, ki mu je segala do obrvi.

Jetnik je korakal naprej in se ni mnogo zmenil za čuvaja. Hodoila sta po ozki poljski poti, ki se je vila med valovitim rženim morjem, senci potnikov sta padali na zlato klasje. Na horizontu se je sinjil rob gozda, na levi potnikov so se razprostirala neskončna polja, iz katerih je štrlela temna točka vasi, za njo pa zopet polja, ki so se izgubljala v višnjevkastem mraku.

Politične vesti.

NOVA VLADA RR je prisegla v soboto, dne 18. t. m. dopoldne. Ukaz o imenovanju nove vlade in o razrešenju samostojno-demokratskih ministrov je kralj podpisal v petek zvečer. Ministri radikalno-radičevske vlade so prevzeli v soboto popoldne svoje resort. Prva seja ministrskega sveta se je vršila v soboto od 5. do 7. zvečer. Vlada je razveljavila Obznano nad HSS in dala prostore strankine pisarne v Zagrebu odpečatiti.

STJEPAN RADIĆ NA SVOBODI. Kralj je pred prisego nove vlade podpisal ukaz, s katerim se amnestirajo Stjepan Radić ter dr. Maček in tovariši. Vsi ti so bili v soboto puščeni na svobodo. Stjepan Radić je po svoji oprostitvi poslal zahvalne brzojavke kralju, min. preds. Pašiću in predsedniku radikalnega kluba Ljubi Živkoviću. Zaprošil je tudi kralja za avdienco in naznanil svoj prihod v Beograd, da razčisti nekatera vprašanja, ki se tičejo sodelovanja njegove stranke v vladi.

Iz demokratske stranke.

NA SREZKI KONFERENCI SDS V LJUBNEM dne 12. t. m. se je končno konstituiral srezki odbor SDS ter si izvolil za predsednika g. Petra Tlačka, posestnika v Rečici ob Savinji, za tajnika g. Branka Zemljiča, šolskega upravitelja istotam, za podpredsednika g. Franca Papeža, posestnika v Ljubnem in za blagajnika g. Franca Kocbeka, upokojenega nadučitelja v Gornjemgradu. Obširna razprava se je vršila o razmejitvi planinskih pašnikov za pašniške zadruge v smislu odloka agrarne direktije, odnosno okroglega agrarnega urada. Navzoči zastopniki pašniških zadrug so prišli z upravičenimi pritožbami glede postopanja pri razmejitvi, h kateri se dozdaj niso pritegnili zastopniki zadrug, večinoma se stalno na mestu zastopnik doleposesstva, odnosno škofa. To vzbuja nezaupanje v ljudstvu in vsled tega je bil na seji tudi storjen sklep, da se zaprosi g. velikega župana in druga merodajna mesta, da se pritegnejo k merjenjem tudi zastopniki pašniških zadrug in zlasti tudi strokovnjaki glede planinskih pašnikov. Dalje je bil storjen sklep, da se izvrši intervencija v prilog čimprejšnji izgradnji telefonske zveze iz Rečice ob Paki preko Mozirja v Ljubno in še naprej. Razpravljalo se je tudi o raznih drugih važnih gospodarskih zadevah.

NA SESTANKU KRAJEVNE ORGANIZACIJE SDS PRI SV. BARBARI V SLOV. GORICAH dne 5. t. m. je bila soglasno sprejeta resolucija, v kateri se je vzelo poročilo o oblastnem običnem zboru stranke z zadovoljstvom na znanje, se izreklo neomajeno zaupanje in iskrena zahvala poslancu dr. Pivku za njegovo delo v korist naroda in se izrazilo upanje, da

bo svoje delo tudi v prihodnje ravno tako vztrajno nadaljeval ter da bo podpiral težnje prebivalcev jugozahodnega dela Slovenskih goric v zadevi dravskega mostu pri Sp. Dupleku, kakor sta se trudila on in minister dr. Žerjav za male kmete v Savinjski dolini. Zborovalci so končno izrekli upanje, da jih bo g. poslanec v parlamentarnih počitnicah obiskal, ter so ga naprosili, da izroči pozdrave tudi ministru g. dr. Žerjavu in strankinemu šefu g. Svetozarju Pribečeviću.

NOVA KRAJEVNA ORGANIZACIJA SDS se je ustanovila v nedeljo 12. t. m. v Bratoncih, srez Dol. Lendava. Predsednikom je izvoljen posestnik Matija Ulen. Bratonci so bili dozda izključno klerikalna trdnjava in je razveseljivo, da se je tudi tam začelo napredno gibanje. V doglednem času obišče kraj poslanec dr. Pivko.

Curiška borza

v pond. 20. julija.
Beograd: 9'05

Dnevne vesti.

NAŠIM NAROČNIKOM! Uprava »Nove Dobe« je zadnje dni cenj. naročnikom razposlala izpolnjene položnice v kuvertah. Iz teh položnic je razvidno, koliko ima kateri plačati na zaostali naročnini, oziroma naročnini za naprej. Prosimo prejemnike, da se teh položnic pridno poslužijo in nam naročnino takoj nakažejo. Ako se naročnina, ki je za trikrat v tednu izhajajoč list pač malenkostna, redno plačuje, je s tem upravi prihranjenega mnogo dela in nepotrebnih stroškov. Prosimo torej blagohotnega upoštevania tega poziva.

Uprava »Nove Dobe«.

IZ DRŽAVNE SLUŽBE. Za vladne tajnike so imenovani okrajni komisarji dr. Leon Brunčko, dr. Anton Farčnik, dr. Vladimir Fon, Ivan Milač, Mišan Mačkar, dr. Mirko Potočnik in dr. Ivo Vrečar.

INOZEMCI O NAŠI ZDRAVSTVENI SLUŽBI. Kakor je znano, so potovali v juniju po naši državi zdravniki 12 držav, ki jih je poslalo Društvo narodov, da bi pregledali naše zdravstvene institucije in proučili organizacijo higijenske službe v naši državi. Vsi zdravniki so izrazili svojo popolno zadovoljstvo in so poudarili, da jih je zdravstveno delo v naši državi radostno presenetilo.

POTRES V BREŽICAH. V noči od četrta na petek so čutili v okolici Brežic več ponavljajočih se potresnih sunkov. V soboto zjutraj in popoldne so se sunki ponovili, kar je povzročilo med prebivalstvom velik strah. Škode ni.

VLOM V ŠOŠTANJU. V noči dne 17. jul. od 2. do 3. ure zjutraj so neznan storilec vlomil v Šoštanj skozi izložbeno okno v trgovino g. Iv. Kopušar. Odnegli so mnogo manufakturnega in specerijskega blaga, kakor črnega šerijota, klota, 40 svilenih oglavnih ženskih rut, 8—9 kg sladkorja v kockah, 6—8 kg kave, 2 moški beli srajci in drugih stvari v skupni vrednosti 8900 Din. O storilcih ni sledu.

RAZPISANE BODO te dni tri službe pri Mestnem stavbenem uradu v Mariboru in sicer mesto inženirja-

arhitekta, mesto geometra in mesto risarja. Opozarjamo na ta razpis.

KONJEREJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKO OBLAST objavlja, da se vrši letošnje ogledovanje in premiranje plemenskih konj pod običajnimi pogoji: dne 3. avgusta z začetkom ob 8. uri v Žalcu za srez Celje, dne 4. avgusta z začetkom ob pol 9. uri v Šmarju pri Jelšah za srez Šmarje, dne 13. avgusta z začetkom ob pol 8. uri v Ptuj za sodni okraj Ptuj in dne 14. avgusta z začetkom ob 8. uri v Ormožu za sodni okraj Ormož. — Za sodni okraj Ljutomer se vrši razstava plemenskih konj v zvezi s slavnostnimi prireditvami 50-letnice Kola Jahača in vozača v Ljutomeru dne 15. avgusta popoldne na žrebčarni na Cvenu. Za Ptuj je bilo prvotno določeno premiranje na dne 5. avgusta in se je vsled sejma, ki se vrši ta dan v Ptuj, moralo preložiti na 13. avgusta. — V vseh drugih krajih društvenega področja, kjer so se drugače premovanja vršila, se letos vsled premalnih sredstev ne morejo vršiti, a se bodo prihodnje leto gotovo tam vršila. — K premovanjem so v Ptuju pripuščeni

konji mrzlih in toplokrvnih, v Ljutomeru le toplokrvnih, drugje pa le mrziokrvnih plemen.

VAŽNO ZA POLJAKE, KI BI VAJO V NAŠI DRŽAVI. Generalni konzulat poljske republike v Zagrebu vabi vse Poljake brez ozira na državno pripadnost, strokovnjake v gospodarski stroki, poljedelstvu, industriji, trgovini, bankarstvu in tehniki, da sporočijo svoje naslove temu konzulatu, Zagreb, Kukovičeva ul. 16/III. nadstr.

ŽIVALSKKE KUŽNE BOLEZNI V CELJSKEM SREZU. Stanje dne 11. julija. Svinjska kuga: Braslovče 5 zakuženih krajev (12 zakuženih dvorcev), Nova cerkev 2 zakužena kraja (3 dvorci), Sv. Peter v Sav. dolini 3 zakuženi kraji (7 dvorcev), Velika Pirešica 7 zakuženih krajev (12 dvorcev), Vransko 2 zakužena kraja (2 dvorca), Svinjska rdečica: Celjska okolica 1 zakužen kraj (1 dvorec), Škofja vas 1 zakužen kraj (1 dvorec), Teharje 2 zakužena kraja (2 dvorca), Velika Pirešica 1 zakužen kraj (1 dvorec).

PRAVILNIK K STANOVANJSKEMU ZAKONU z vsemi potrebnimi pojasnili, formularji itd., kakor jih je napisal član stanovanjskega sodišča g. dr. Alojzij Gradnik, izide v četrtek 23. t. m. v založbi »Jug« v Ljubljani. Naročila sprejema že sedaj založba »Jug«, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7/II. Ceno posameznega izvoda objavimo, kakor hitro pride delo iz tiskarne.

IVANA CANKARJA zbrani spiš so začeli izhajati v zelo okusni in estetično izpeljani izdaji v polplatnu in usnju vezani. Priporočamo knjige v okras in ponos vsakemu Slovencu. Naj ne manjka v nobeni slovenski hiši ta biser slovenske literature. Knjige so na vpogled v knjigarni Goričar & Leskovšek, Celje.

Celjske novice.

REDNA SEJA CELJSKEGA OBČINSKEGA SVETA se vrši danes v pondeljek, dne 20. t. m. ob pol 19. uri. Na dnevnem redu so poročila posameznih odsekov.

IZ DEMOKRATSKE STRANKE. Redni sestanek kraj. org. demokratske stranke za celjsko okolico se vrši v četrtek, dne 23. t. m. ob 20. uri v gostilni g. Leskovška (Zöchling) v Gaberju.

SMRTNA KOSA. V soboto, dne 18. t. m. je umrl v celjski javni bolnici po kratkem trpljenju v 32. letu starosti g. Jožef Pintarič, družabnik tvrčke Janko Artman in drug v Sv. Jurju ob j. ž. Pogreb se je vršil v pondeljek dne 20. t. m. ob 16. uri iz javne bolnice na okoliško pokopališče v Celju. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

ZAROČIL SE JE v soboto, dne 18. t. m. g. Mirko Gobec, knjigovodja v Celju, z gđ. Elzo Draksterjevo iz Celja. Čestitamo!

MESTNO GLEDALIŠČE. V soboto, dne 18. t. m. so uprizorili v mestnem gledališču člani »Kluba napred. slov. akademikov v Celju« in Dramatičnega društva Gogoljevo komedijo »Ženitev«. Igra je bila dobro naštudirana in prav zadovoljivo igrana. Obisk je bil zelo skromen. Igralci bodo gostovali z »Ženitvijo« v Žalcu in Slov. Bistrici.

ALI V CELJU RES NI STANOVANJSKE BEDE? Stanovanjsko sodišče v Celju nam sporoča: Za stanovanje v vili Livada (Dečko), Gaberje št. 21. se kljub dvakratnem razpisu ni javil noben reflektant. Stanovanje obstoja iz 3 sob, kuhinje in pritliklin, je prazno od 1. julija t. l. in spada pod

Na desno iz grmičja se je dvigala na novo pobaryana streha cerkvenega zvonika, svetila se je v solncu, da je jemala vid.

Visoko v zraku so žvrgoleli škrljančki svojo pesem, v rženem polju se smehljale plavice in vroče je bilo, skoraj soparno. Pod nogami potnikov se je vrtilnil praht.

Jefim se je začel dolgočasiti. Od narave je bil velika klepetulja in ni lahko dolgo molčal. Zakašljaj je in parkrat zateglo zagodel.

»Nobenega glasu nimam več... boga mi! Da, nekaj sem pel! Višenski učitelj mi je rekel: »Jefim, udari!« In peli smo! To je bil izborni človek!«

»Kdo?« je vprašal mož v kuti z votlim glasom.

»Višenski učitelj!« »Višenski? — Je-li to kako ime?«

»Višenski, ljubček moj, je vas in učitelj se je imenoval Pavel Mihajlovič, bil je človek najboljšega kova... Pred tremi leti je umrl...«

»Ali je bil še mlad?«

»Niti trideset let ni bil star.« »Na čem je umrl?« »Pač iz žalosti.«

Jefimov tovariš ga je pogledal po strani in se smehljaj...

»Dragi moj, to je cela povest!

Učil in učil je sedem let, nato je začel kašljati. Ko je neprestano kašljaj, je postal otožen in je začel piti žganje. Prečastiti Aleksij ga ni maral, ko je začel piti, je Aleksij poslal poročilo v mesto — tako in tako, učitelj piše in vzbuja pohujšanje. Iz mesta je prišel odgovor in z njim neka učiteljica. Dolga in suha je bila in velikanski nos je imela. No, sedaj je uvidel Pavel Mihajlovič, da mu slaba prede in govoril je sam pri sebi: »Učil sem vas — in sedaj — vi satanska zalega!« Iz šole se je podal naravnost v bolnico, v petih dneh je bil mrtev... to je vse.

Nekaj časa sta oba molče nadaljevala pot. Z vsakim korakom sta se bolj bližala gozdu, ki je izgubil višnjevkasto barvo in postal zelen.

»Ali greva skozi gozd?« je vprašal Jefimov tovariš.

»Rob bova prerezala kakega pol kilometra daleč. Zakaj?« »Glej ga, glej! Kakor vidim, jih imaš za ušesi, očka!« In Jefim se je smejal ter kimal z glavo.

»Kaj imaš?« je vprašal jetnik.

»Nič! Samo trko mislim! Skozi gozd hoče iti! Precej priprosti si, ljubček moj! Pametnišji bi ne vprašal kaj

takega, ta bi jo ubral naravnost v gozd in potem...«

»Kaj — potem?«

»Nič, dobro te poznam, bratec! Ljubi Bog, misel na gozd kar lepo opusti. Tri take uženem in tebe samega z levo roko... Razumeš?«

»Da — butelj!« je odgovoril jetnik.

»No, ali sem uganil«, je vzkliknil zmagovalno Jefim.

»Ptičje strašilo! Kaj si uganil?« se je smejal jetnik.

»Zaradi gozda! Razumem, kaj nameravaš: jaz — to se pravi ti — mu eno zagodem — to se pravi meni — kakor hitro dospem v gozd in potem — začnemo — v gozd, čez polje! Kaj ne, tako je?«

»Neumen si«, je dejal razkrinkani mož in zmajal z rameni.

»Kam naj se pač obrnem?« »Kamor hočeš«, to je tvoja stvar...«

»Toda kam?«

Jefim je bil nejevoljen in radoveden, da bi zvedel, kam bi jo jetnik mahnil.

»Dejal sem ti že, kamor hočeš!« je izjavil mirno Jefim.

»Nikamor ne morem zbežati, nikamor!« je rekel tiho njegov tovariš.

»Torej«, je pristavil čuvaj nezaupljivo in zamahnil z roko.

»Zbežiš lahko povsod! Zemlja je velika — za enega človeka je še vedno dovolj prostora!«

»Kaj misliš prav za prav? Ali hočeš, da uidem?« se je smejal jetnik radovedno.

»Poglej, pogledaj tička! Ali bi bilo to v redu? Ti jo pobrišeš — in kdo bi bil potem zaprt? Potem pridem jaz v ječo. Omenim to le mimogrede...«

»Precej aboten si, a sicer dober dečko!« je vzdihnil Jefimov tovariš. Jefim mu je pritrdil:

»Prav imaš. Nekateri me imajo za abotnega, drugi trdijo, da sem dober dečko — tudi to je prav. Priprosti sem — to je vzrok! Mnogi se poslužujejo zvijače in prekanosti — čemu treba tega? Sam sem na svetu. — Če sem zvit, moram umreti in če sem odkrit, tudi. Tedaj sem rajše odkritosrčen.«

»Prav imaš«, je pripomnil radovedno jetnik.

»Gotovo! Zakaj bi se hlinil, ko nimam nikogar na svetu, kakor samega sebe? Svoboden človek sem, ljub-

čl. 20. stan. zak. Radi tega je stanovanjsko sodišče dalo lastnici za tokrat stanovanje na prosto razpolaganje, o čemur se obveščajo interesi, ki po stanovanjskem zakonu niso zaščiteni.

RIBARSKO DRUŠTVO V CELJU pozivlja svoje člane, da si oskrbe ribolovne liste še ta teden, ker odide izdajatelj rib. kart prihodnji teden na dopust.

NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO ima ta teden lekarna »Pri Križu«, Cankarjeva cesta.

OSEBNA VARNOST IN REKRUTI. K. notici, objavljeni pod gornjim naslovom v št. 75. našega lista z dne 14. t. m., resnici na ljubo naknadno ugotavljamo, da se v njej navedena dejstva tičejo slučajev, ki so se dogodili v Celju pred daljšim časom in torej ne pred kratkim, kakor smo vsled malega nespornostnega poročali.

V KONCERTNI KAVARNI »CENTRAL« se vrši vsak večer salonski koncert pod vodstvom kapefnika gosp. Silbersteina.

Kino.

MESTNI KINO. Ponedeljek 20. julija: »Pustolovščina ene noči«. Prvovrstna filmska senzacija. V glavnih vlogah Eugen Klopfer in Lucie Höflich. Za mladino ni dovoljeno. — Torek 21., sredo 22. in četrtek 23. julija: »Hotel Potemkin« ali »Poslednja ura«. Čudna zgodba v 5 dej., spisal Ernest Vajda. V glavnih vlogah Jean Angelo in Vilma Benky. Za mladino ni dovoljeno.

KINO GABERJE. Ponedeljek 20., torek 21. in sredo 22. julija zaprto.

Sport.

S. K. Celje : S. K. Čakovec 4 : 3 (3 : 0). Tekma med obema kluboma, ki se je vršila v nedeljo, dne 19. t. m. ob 17. uri na Glaziji, je končala z zmago Celjanov. Igra je bila ostra in odprta. V drugi polovici so skušali Čakovčani za vsako ceno izenačiti, a se jim to ni posrečilo. Sodnik g. Rataje je imel tekmo dobro v rokah. Obisk občinstva je bil prav dovoljen.

Dopisi.

VIJOLINSKI KONCERT V LAŠKEM. G. Petar Stojanović iz Novega Sada, profesor glasbe na Dunaju, sedaj bivaajoč v Rogaški Slatini, priredi v soboto, dne 25. t. m. v zdraviliški dvorani v Laškem koncert za goste, v nedeljo, dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne pa posebej za celjske izetnike. — Prepričani smo, da nihče ne zamudi prilike čuti znamenitega srbskega virtuoza na goslih, ki je imel tudi letos tolik uspeh v Rogaški Slatini.

SOKOLSKO DRUŠTVO V ŠT. JURJU OB J. Ž. priredi dne 9. avgusta pop. v proslavo 15-letnice svojega obstoja javen telovadni nastop, združen z veliko veselico na prostem in srečolovom s krasnimi dobitki.

ček moj, kakor hočem, tako živim — po svojem lastnem prevdanku — da — kako ti je ime?

»Kako mi je ime? Recimo Ivan.«
»Tako, ali si svečenik?« »Ne!« »Tako?« Mislil sem, da si menih.

»Sodiš po moji obleki?«
»Seveda, izgledaš kakor pobegli menih ali kak pregnan duhovnik, tvoj obraz je drugačen. Na videz si podoben vojaku... Bog zna, kdo si?«

Jefim je radovedno motril tovariša, ki je vzdihnil, popravil klobuk, obrisal znoj s čela in vprašal čuvaja: »Ali kadiš?«

»Gotovo, prav rad! Seveda kadim!«

Izza pasa je potegnil umazan mošnjček s tobakom, sklonil glavo in začel basati ilovnato pipo.

»Tukaj — kadi!«

Jetnik se je ustavil, vzel užigalico, ki jo je prižgal čuvaj in potegnil. Moder oblaček se je dvignil v zrak.

»Torej, kdo si. Pač kak malo-meščan?«

»Jaz sem plemenitega rodu!« je odgovoril kratko jetnik in pljunil v rženo klasje, ki se je že zlatilo.

»Čudno, kako da begaš in lešaš brez potnega lista po svetu?«

Gospodarstvo.

TRGOVINA Z VINOM V DALMACIJI. Odelenje za trgovino in industrijo velikega župana splitske oblasti naznanja trgovski in obrtniški zbornici, da se je trgovina z vinom po dobljenih poročilih tekom meseca junija t. l. razvijala slabo. Samo manjše količine so se izvozile izven oblasti in se je večina prodanega vina uporabila za domači konzum. Cene so stalne, po kraju in vrsti se plačajo bela vina 45 do 50, opolo 30 do 37,50, a črna 27,50 do 30 Din po Vol% alkohola.

RAZSTAVA V CHISINAU (ROMUNIJA). V Chisinau v Rumuniji se vrši od 15. avgusta do 30. septembra t. l. splošna razstava.

Prosveta.

SVETOVNI ROMAN »ZAROCENCA« se prodaja po 100 Din broširan in 110 Din vezan v sledečih knjigarnah: Ljubljana: Tiskovna druga, Zvezna knjigarna, Nova Založba, Narodna knjigarna, Knjigarna Schwentner in Jugoslovanska knjigarna. V Celju: Goričar & Leskovšek. V Mariboru: Cirilova knjigarna. V Kranju: Knjigarna »Sava«. Cena romana se je zvišala vsled visoke uvozne carine. — Narodna knjigarna v Gorici.

To in ono.

ZLATO POLJE V SIBIRIJI. Ob rečici Aldani, ki se izteka v Leno v Sibiriji, so odkrili ogromna najdišča zlata. Zlate poljane se razprostirajo v obsegu 500 km². Zlato se nahaja v peščenih naplavinah, do katerih se prodre z odkopavanjem vrhnje zemeljske plasti, ki je samo 2 m debela. Vest o zlatih poljih je povzročila v celi Rusiji pravo paniko med ljudstvom, enako kot svojčas najdišča zlata v Avstraliji in Ameriki. V Sibiriji in evropski Rusiji je nastalo pravo preseljevanje narodov, dasi je do mesta, kjer se zlata polja nahajajo, silno težko dospeti skozi sibirsko pragozde. Vendar se je naselilo ob zgoraj imenovani rečici že nad 7000 ljudi.

PIVO V PRAŠKIH. Kakor uporabljamo danes različne preparate in surogate živil, med temi znani preparat za juho, tako poročajo iz Monakovega, da je tamkaj iznašel neki kemik preparat piva. Mal prašek te iznajdbe zadošča, da izkipi v kozarcu čiste vode in da se izpremeni v pravo sveže pivo. Srečni iznajditelj pa obenem objavlja v časopisih, da svoje iznajdbe ne bo uporabljal v Nemčiji, marveč da bo praške prepariranega piva izvažal v tuje države.

GNEZDO V KONZERVNI ŠKATLI. Zanimivo ptičje gnezdo je odkril nedavno neki lovski paznik v Schnelsenu pri Altoni. Par taščice se je vgnedilo v prostorni konzervni škatli, ki je imela prav majhno odprtino. To

»Zelo enostavno!«
»Lepa reč, tvoji plemeniti osebi pač malo ugaia tako volčje življenje! Uboga para!«

»Nehaj blebetati!« je rekel jetnik rezko.

Jefim pa je motril z vedno večjim sočutjem in radovednostjo moža brez potnega lista, zmajal v skrbeh z glavo in nadaljeval: »Glej, glej! Kako se igra usoda s človekom! Morda si res plemenitega stanu, saj izgledaš tako. Ali živiš že dolgo na tak način?«

Mož z gosposkim obrazom je grdo pogledal Jefima in zamahnil z roko, kakor bi hotel odgnati nadležno oso.

»Pusti, pravim! Kaj klepetaš kakor kaka sitna babnica?«

»Ne srđi se!« mu je odvrnil Jefim pomirljivo. »Govorim iz dobrega srca — imam zelo sočutno srce —«

»Sreča za te —. Da pa tvoj jezik nepretrgoma okoli gazi, je zame nesreča!«

»Dobro tedaj, ako že mora biti, bom molčal. Jaz tudi lahko molčim, če drugi mojega govorjenja ne mara poslušati. Vendar nimaš povoda, da se jeziš. Sem-li morda jaz kriv, da živiš tako potepuško življenje?« (Dalje.)

Kako je župnik zbudil škofa.

Škof Malaventura ni pozabil svojih starih prijateljev. Na več ali manj čudežen način je postal častitljiv škof, toda radi tega ni napuhnen, temveč še danes pozna svoje nekdanje sošolce, s katerimi je skupaj trgal hlače. In tu pa tam obišče kakega svojega prijatelja, na primer kakega župnika kje zunaj na kmetih ali hribih. Potreplje ga po rami ter reče: »No, kako ti gre, stari prijatelj?«

In je prišel nekega lepega dne k župniku Juretu na Planini. Potrepljal ga je po rami in rekel: »Kako ti gre, stari prijatelj?«

Župniku je skoro sapa pošla, ko je zagledal pred seboj svojega škofa.

»Gospod škof! To pa je velika čast, da je prišel sam gospod škof! Res, velika čast!«

»Zakaj rečeš, gospod škof, in zakaj me ne tikaš? Saj smo vendar stari prijatelji!«

»Dobro, pa te bom tikač, ker smo tako stari prijatelji!«

In je župnik že izginil v kleti ter kmalu prinesel veliko steklenico dobrega vina.

In ko sta župnik in škof precej časa srkala žlahtno kapljico, se je za-

stanovanje je ugajalo tudi neki kukavici, ki je znesla v gnezdo svoje jajce. Kako velik pa je bil strah mačhe in očma, ko podtaknjen otrok zaradi svoje izredne velikosti ni mogel priti iz odprtine in izleteti. Zato sta morali tašči v pločevinasti dozi ujetega pastorka nadalje hraniti, ki je zaradi tega tako zrastel, da ga je bila polna cela škatlja, ko ga je našel lovski paznik in ga s prerezom škatle rešil iz opasnega položaja.

Za smeh in kratek čas

PONESREČENA ČESTITKA.

Nekemu kardinalu je prinesel njegov sluga vsako jutro dve prižgani sveči pred posteljo. Zjutraj noveletnega dne pa je pri taki priliki sluga čestital: »Eminenca, prinašam vam posvetno luč, toda želim iz dna srca, da vam Bog dodeli enkrat večno luč!«

Kardinal se mu je zahvalil in mu podaril cekin. Pred vrati je srečal sluga tovariša, ki je kardinalu vsako jutro peči kuril, in mu zaupač svojo srečo. Kurjač vstopi in čestita: »Eminenca, jaz vam pripravljam posvetni ogenj, želim pa iz vsega srca, da vam Bog pripravi večni ogenj.«

POKLON.

Za časa cesarja Jožefa II. je prišel na Dunaj papež Pij VI. Cesar je peljal papeža tudi v cesarsko zakladnico, kjer se je papežu posebno dopadla fino zrezljana škatla iz dragocenega kamna in je naravnost izrekel željo, da bi jo rad imel za spomin, s čemer pa se cesar ni strinjal, temveč je brez ovinkov odgovoril: »Kar pustiva to nežno delo, midva sva oba nerodna in bi to stvar lahko potrla.«

Odgovorni urednik: Rađo Pečnik.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna, Celje.

Naznanilo!

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem pričel izvrševati v **Celju, Breg 14**

živinozdravniško prakso.

Potrudil se bodem, da si pridobim splošno zaupanje in prosim, da me v slučaju potrebe blagovolite zahtevati.

3—2

Joža Keluc, živinozdravnik.

Preden kupite

oglejte si tudi znižane cene v manufakturni in modni trgovini
Miloš Pšeničnik, Celje.

Po znižani ceni: najboljša češka in angleška sukna. — — —
Po znižani ceni: najboljša damsko volneno gladko in modno blago.
Po znižani ceni: najboljši eponge, froiriji, etamini, deleni i. t. d.
Po znižani ceni: najboljša perilo, nogavice, rokavice i. t. d., i. t. d.
Postrežba solidna! V zalogi sokolske potrebšine! Postrežba točna!

Nogavice

za dame v vseh barvah bombazaste, Din 11-., flor imit. Din 18-., flor pristne 23-., flor fine 29-., za gospode po Din 7-50, 10-12-., 15- in 20-., za otroke po 7-., 8-., 9- in 10-., prodaja veletrgovina R. STERMECKI, CELJE. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev voznje. Cenik zastoj. Trgovci engros cene.

Vestna in pridna

raznašalka
se išče za „Novo Dobo“.

Pogoji se izvedo v upravnistvu.

Razglas.

V torek, dne 21. julija 1925 prične se ob 9. uri

prostovoljna
javna dražba

v zapuščini po rajnem drju Lavoslavu Gregorcju, kanoniku v Novi cerkvi.

Prodajala se bode:

živina,
gospodarsko orodje,
posoda,
pohištvo itd.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorom.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo najkvalitetneje, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov nad 25.000.000.—

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Univ. docent in primarij
dr. Ivan Matko

naznanja, da izvršuje presvetlavo, slikanje in zdravljenje z Röntgenovimi žarki (Helio-pan aparat) ob običajnih ordinacijskih urah.

MARIBOR, Slovenska ulica šte. 4.
Telefon 357. 3—2 Telefon 357.

Prodajam kolo

»Bianchi« po zmerni ceni.
Naslov v upravnistvu lista

Malo posestvo

se poceni **proda**. Vpraša se pri lastniku Josipu Posiloviču, Št. Jurij ob juž. žel., Podgrad šte. 5. 3—3

Kleparstvo, vodovodne inštalacije in naprava strelovodov

Franjo Dolžan

CELJE - Kralja Petra cesta - CELJE

Sprejema vsa dela zgoraj omenjenih strok kakor tudi popravila. Posrežba točna. Cene zmjerne. Solidna izvršitev.

401 100—30

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadrugi

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. s om. zavezo v Gaberju pri Celju

Obrestuje hranilne vloge po 8%

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše

Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250.000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

65—51

Iz malega raste velik!

Trgovina z vinom na drobno in debelo

I. P. Matković v Celju

se je preselila

**z Glavnega trga 8
na Slomškov trg 8**

4—4

(nasproti farne cerkve)

ter nudi cenj. občinstvu dobra črna in bela vina od

Din 10.— liter na drobno.

Na debelo znaten popust!

Na drobno!

Dri

Na debelo!

Kupujte

po konkurenčnih cenah v veletrgovini pri

„Solncu“

Kupujte

po konkurenčnih cenah v veletrgovini pri

„Solncu“

manufakturno in modno blago

kakorn. pr.: Sukno, hlačevina, tiskovina (Druck), cesir, volna za jumperje, pavolav vseh barvah, prejca, vezentina, blago za prle, dežnike, kravate, moško perilo, svilene robce, vence za neveste, flor nogavice i. t. d.

Platno belo in rujava,
Kupi pri nas samo pravo.

Zato prepričajte se vsi,
Da pri nas po ceni se dobi.

A. Drogenik, Celje, Glavni trg 9.

Učenec

zdrav in z dobrim šolskim sprejemom, **se sprejme** v manufakturni in modni trgovini Miloš Pšeničnik, Celje. 2—1

Išče se

2-2

za prestavo ceni-ka iz slovenščine na srbohrvaščino

za to delo sposobna, vestna oseba. Delo se opravlja doma. Naslov v upravi.

Sprejme se

praktikantinja za pisarno večjega podjetja. Pogoji znanje srbohrvaščine, cirilice, strojepisa in dobra šolska spričevala. Naslov v upravi lista. 2-2

Gospa srednjih let, ki zna dobro **kuhati in šivati**, želi mesto

gospodinje

2 Vpraša se v upravi. 2

Tvrdba Janko Artman in drug javlja tužno vest, da je njen družabnik, gospod

Jožef Pintarič

v 32. letu starosti po kratki, mučni bolezni danes preminul.

Pogreb nepozabnega se vrši v ponedeljek 20. julija t. l. ob 16. uri iz javne bolnice v Celju na okoliško pokopališče v Celju.

Sv. maša zadušnica se bode brala v torek 21. julija ob 6. uri zjutraj v župni cerkvi pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Priporočamo pokojnika v blag spomin!

Sv. Jurij ob juž. žel., dne 18. julija 1925.

Janko Artman, Anton Deleja.